

Användbarhet i sitt sammanhang

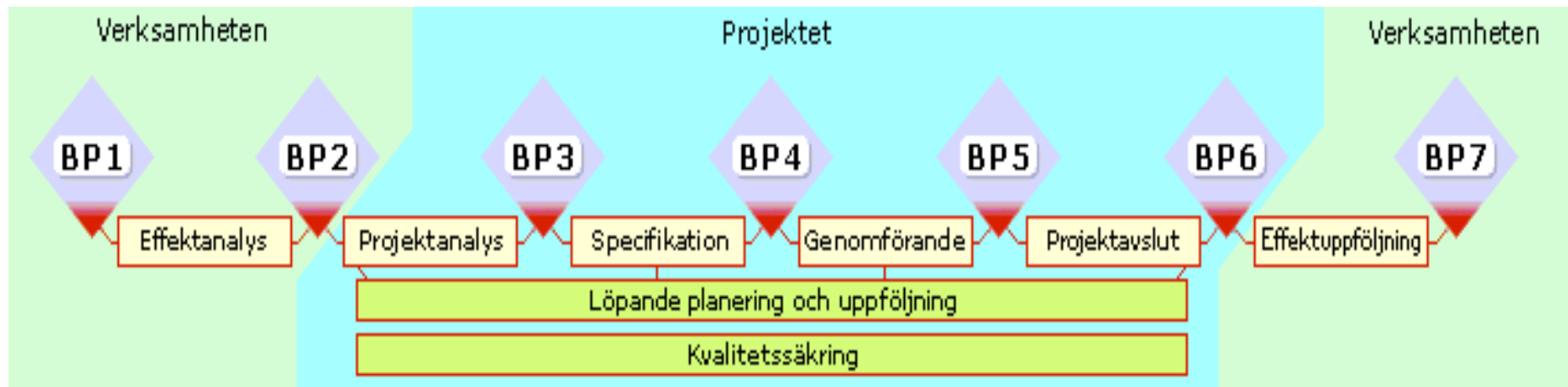
Världsanvändbarhetsdagen 2009-11-12

Anders Hedberg, Guide Konsult Stockholm

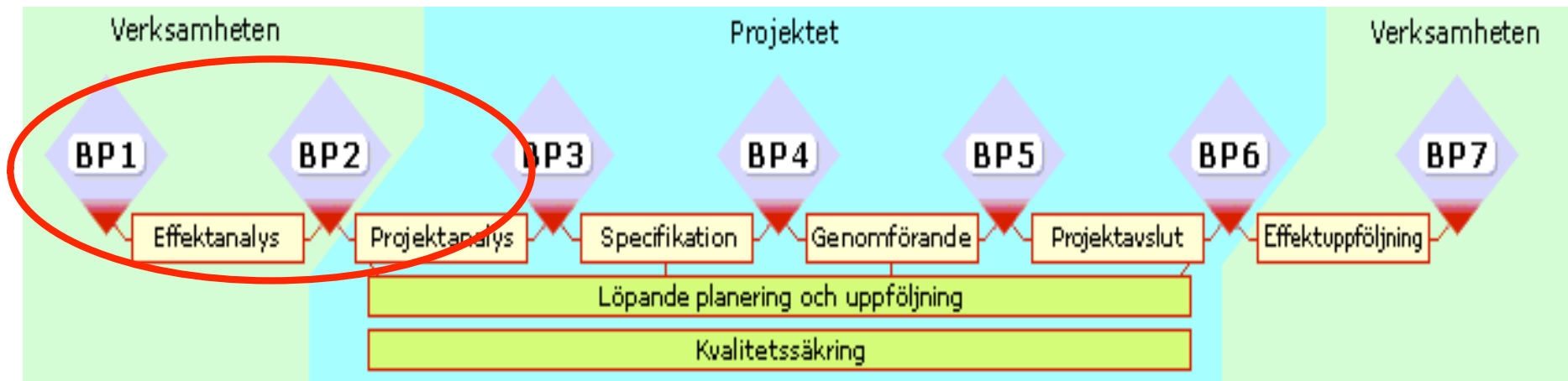
Innehåll

- En helikoptertur över ett projekts olika faser med belysning på användbarhet i förhållande till övriga insatser
 - Utvecklingsmodeller
 - Roller och kompetenskrav
 - Exempel
 - Slutsatser

Ett projekts faser

Ex. PEJL projektstyrningsmodell

Effektanalys

- Bereda projektet
- Ambitionsnivån på i effektanalysen (business case)
- Tid, kostnad och former för framtagningen.

Projektanalys

- Definiera och avgränsa projektet
- Projektkontrakt/projektbeskrivning
- Förfina kalkyler

Bereder projektet

- Vision
- Effektmål
- Strategi
- Nuläges analyser
- Omvärldsbevakning
- Processanalys
- Behovsanalys

Olika varianter av
förstudier /
Verksamhetsutveckling

Syftar till att ge ett bra
Beslutsunderlag

Go No Go

Ofta flera beslutsfattare
involverade

Gör effektanalysen i två steg

- **Processteget effektanalys kan ofta med fördel delas upp i två separata steg med en mellanliggande beslutspunkt.**
 - Steg 1 omfattar att ta fram effektmålen och de övergripande produktmålen.
 - Steg 2 omfattar att ta fram ett mer omfattande beslutsunderlag och med en mer genomarbetad kalkyl.
- **Fördelen är att man inte behöver ”spendera” för mycket tid och pengar innan man är säker på vilka effektmål som ska gälla.**

Tips vid framtagning av effektanalysen

- **Skilj på effektmål och produktmål**
 - vad projektet ska uppnå (=effektmålen)
 - vad projektet ska leverera (=produktmålen/projektmål)
- **Notera att det alltid är beställaren som är ansvarig för effektmålen – låt beställaren (styrgruppen) vara med vid framtagningen.**
- **Samma personer som uttrycker effektmålen ska redan i effektanalysen även i stort klara ut hur dessa ska följas upp. Det innebär att en första plan för uppföljning av effektmålen ska tas fram**

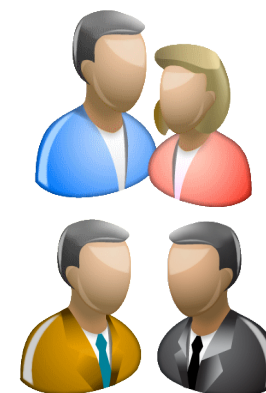
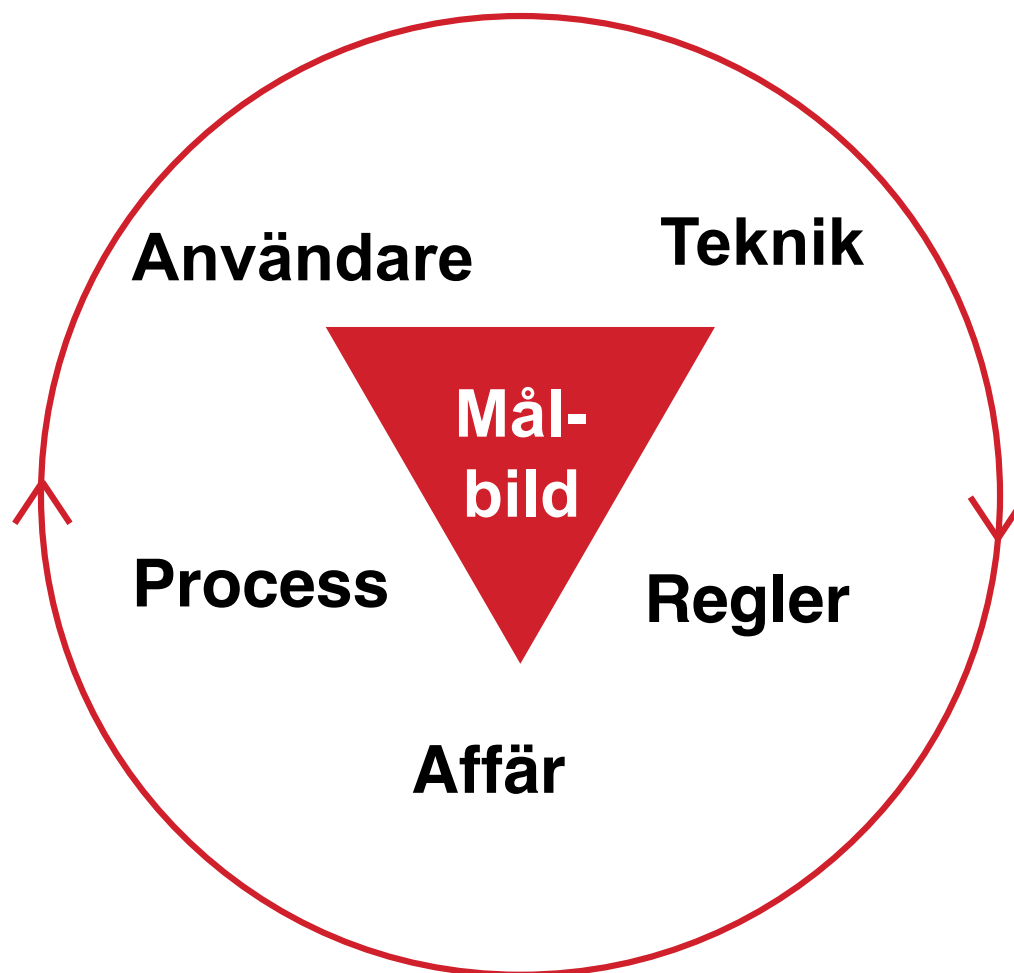
Användarperspektiv hur får vi med det.

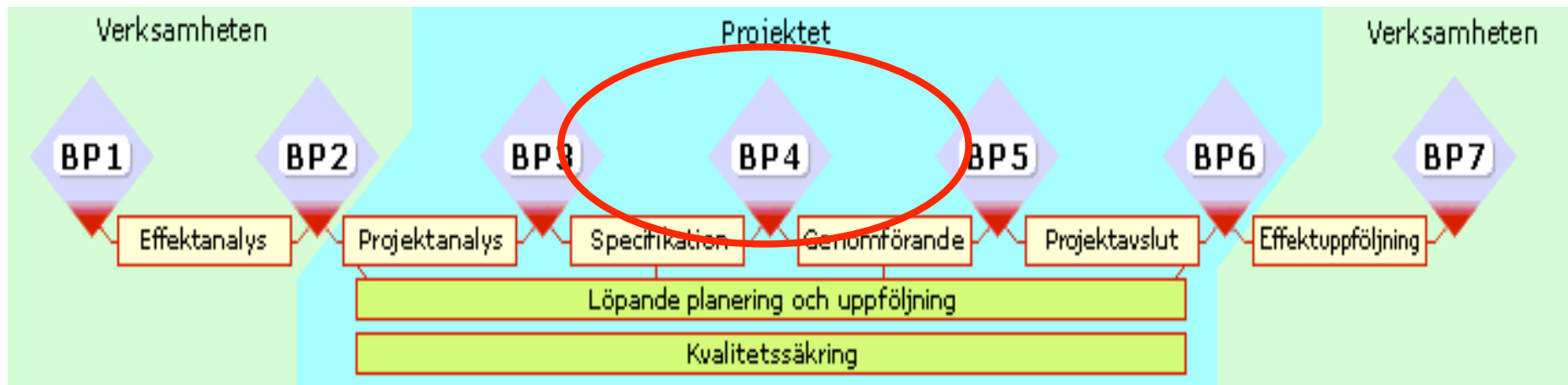
*Användarperspektivet har ofta låg
prioritet i denna fas*

- Övergripande syfte och mål
- Vad tycker användarna
 - (Användarcentrerad behovsanalys)
- Ställ de två perspektiven emot varandra.

Samarbete för att skapa affärsnytta

Upptäck Utvärdera – Vad är syftet – vilka effekter kan uppnås

Utvecklingsfasen (specificera och genomföra)

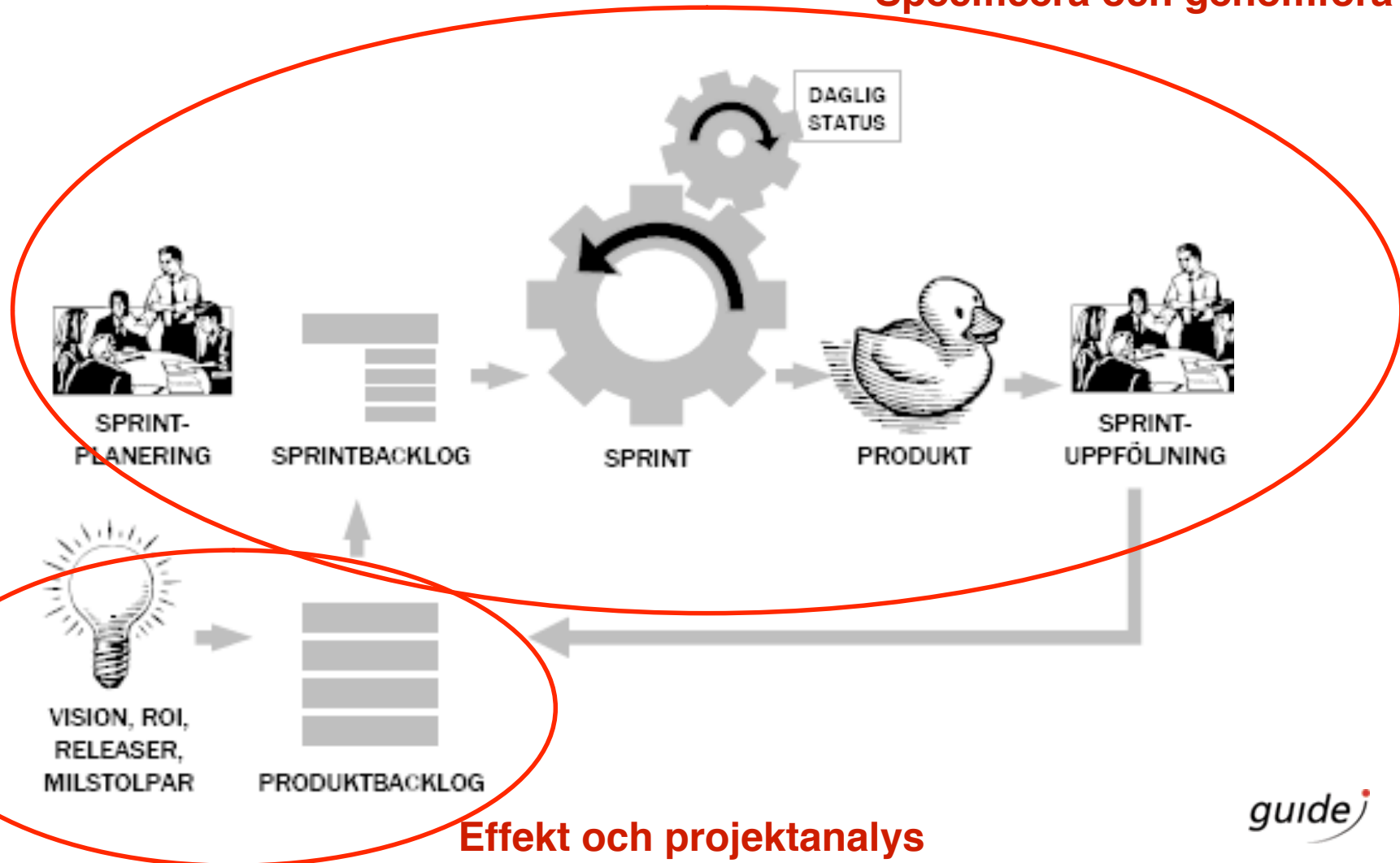
Styrs av den utvecklingsmodell eller arbetsmetod som ska tillämpas i projektet som t ex kan innebära att processteget ska delas upp i flera separata projektsteg med mellanliggande beslutspunkter (BP).

Utvecklingsmodeller några exempel

- Vattenfall
- RUP
- MSD (Microsoft)
- ASAP (SAP)
- **Agila metoder**
 - XP – Extreme Programming,
 - FDD – Feature-Driven Design,
 - TDD – Test-Driven Design/Development,
 - Lean Softwar
 - Development,
 - Scrum
 - Agile RUP

Agile - Metod för genomförandet

Specificera och genomföra

Effekt och projektanalys

Logotyp

Bild över Västerås

Letat Teckenspråk English

Logga in

Sök

Best practice – standardlösningar – Erfarenheter

Mikael ansvarar för driften av en idrottsanläggning. Han innefattar även en del andra administrativa arbetsuppgifter. Han önskar att han hade tillgång till bättre verktyg för att följa upp ekonomin både för den egna avdelningen men även för att se hur det går för andra avdelningar just nu. Egentligen är det ju inte hans huvuduppgift men det faller ändå delvis på hans ansvar. I hans arbetsuppgifter ingår även att följa upp tillgänglighet och arbetsscheman för personalen.

Pris

Kalender

Idag

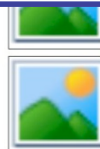
080523 Kommunfullmäktige sammanträder

Pågående

080520 - 080525 Vi hämtar småelektronik

Kommande

080615 Bygget av ny Barkarb

Alquam mollis sapien in lacus. Suspendisse consequat luctus elit. Nam trisdund.

Gymnasieeval

Lorem ipsum dolor sit amet, consectetur adipiscing elit. Donec orci. Ut pharetra, augue vitae varius fermentum, lectus elit hendrerit ante, a dignissim magna quam eu neque. Alquam mollis sapien in lacus. Suspendisse consequat luctus elit. Nam trisdund.

Robin Hood

Lilla testem kl 19:30

Västerås hockey - första isträningen

Rockunda kl 21:00

Kommande evenemang på Västerås Mälarstad

09-01-29

Detaljer för gästverksamhet

09-02-04

Kommunstyrelsen

enkäter, intervjuer och seminarier med webbans användare har skapats för att främja värdefulla synpunkter på vad användarna främst letar efter på stadens webbplats.

Styrelsen i samråd med Styrgruppen

Paris

Elektronik, 18.25

Produktägaren

Projektets målbild

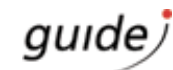
Sprint 0

Sprint 1

Sprint 2

Sprint 3

Release

Utvecklingsteamet

Lösning kombinera metoder och modeller

PENG + PEJL+ SCRUM = SANT

Nyttoanalys + Projektstyrningsmodell + Utvecklingsmodell

När passar Agile ?

Agile passar bra

- När vi snabbt behöver få ett användbart resultat
- När projektet har en otydlig kravbild eller där kraven inte finns helt uttalade eller specificerade i början
- När projekten genomförs i en föränderlig situation
- I komplexa projekt
- I förvaltning
- När det finns en fast deadline

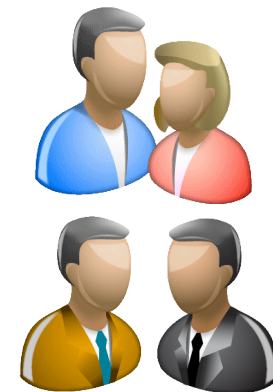
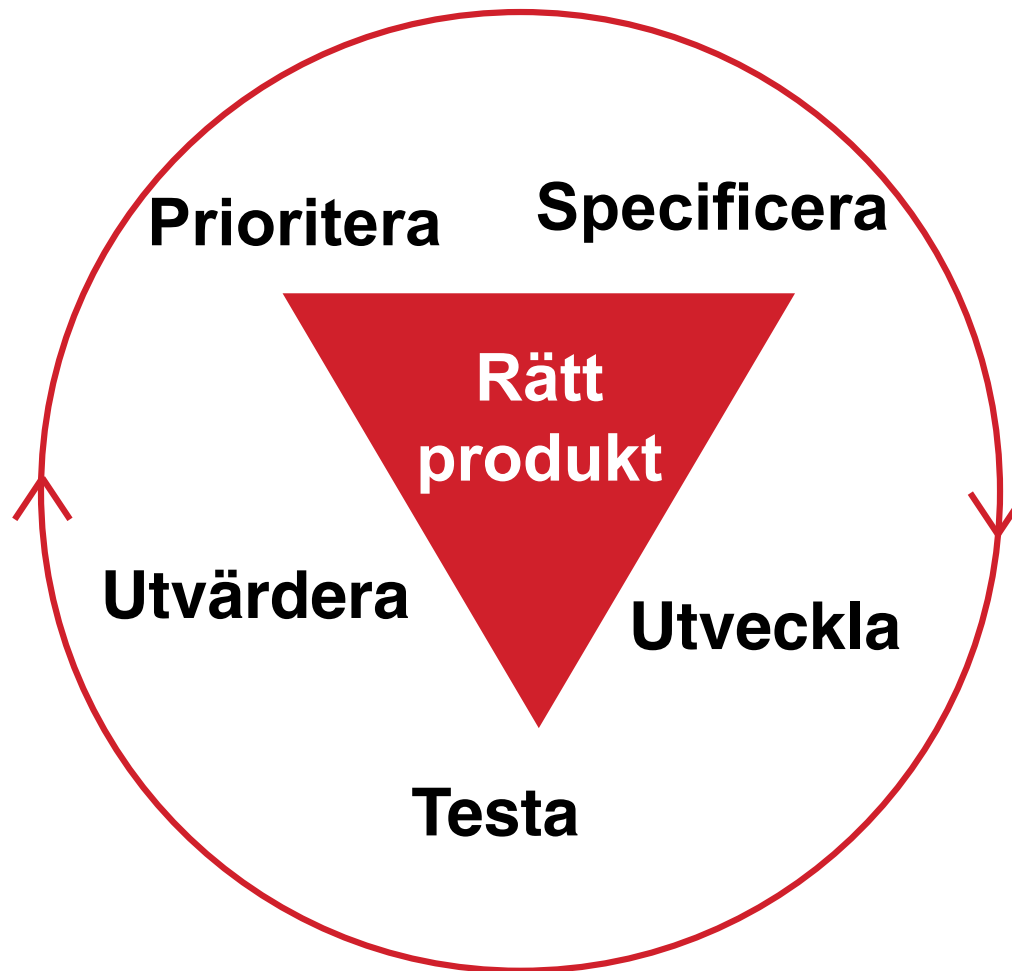
Agile passar mindre bra

- När ett fast kontrakt har upprättats och allt har specificerats i minsta detalj.
- När kostnaden för förändring av redan levererat delresultat är mycket stor.
- När projekt har en fast deadline och all funktionalitet måste levereras

Risker

- Överlämning mellan förstudie och utveckling bristfälligt, byte av personer, ibland olika projekt.
- Funktioner/Features baserade på gissningar
- Ser inte skogen för alla träden
- Tidiga estimat baserat på gissningar om behov av utvecklingsinsats och tekniska förutsättningar och beroenden
- För mycket fokus på interaktionsdesign istället för ett funktionellt system med integrations lösningar.

Samarbete för effektiv utveckling

Teamet - Kompetenskrav

- **Kravhanterare**
- **Workshopledare**
- **Informationsarkitekt**
- **Systemarkitekt**
- **Formgivare AD**
- **Interaktionsdesigner**
- **Användbarhets specialist**
- **Systemutvecklare / Integratör /Gränssnitts programmerare**
- **Installatör / konfigurerare /Tekniker**
- **Test och testledare**
- **Projektledare**
- **Utbildare**

En bred roll för användbarheten?

- **Design**

- Interaktionsdesign
- Informations arkitektur / Informations struktur

- **Krav**

- Verksamhetskrav
- Funktionskrav
- Användarkrav
- Krav på förändringar i verksamheten
- *Systemkrav*
- *Krav på teknisk infrastruktur*
- *Integrationskrav*

- **Utveckling**

- Gränssnitts utveckling

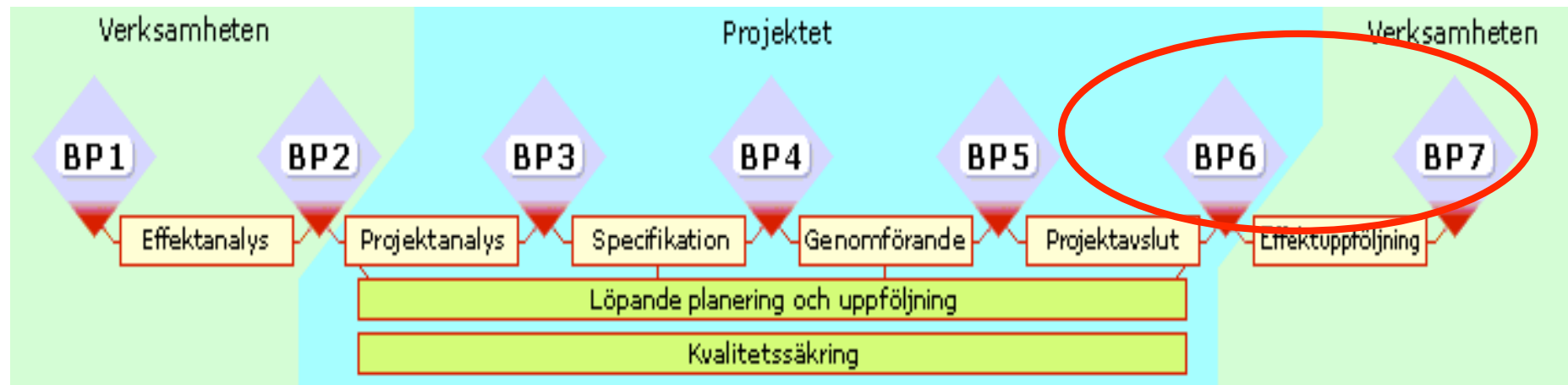
- **Test**

- Funktionstest
- Acceptans test
- Användartest
- *Systemtest*
- *Prestanda test*

- **Strategisk roll**

- **Kvalitets säkring**

- Beställarstöd
- Utvecklarstöd

Avslutning, uppföljning och förvaltning

Utvärdera projektet, ta till vara erfarenheter

Viktigt att följa upp målen

Analysera om systemet används/tillämpas på avsett sätt

Aktiv förvaltning

Föreslå förändringar/ förbättring /vidareutveckling/
utbildning mm

Nytt intranät – upphandling - Förutsättningar

- Rådgivande i effektanalysen
- Avser en första utvecklingsfas
- Teknisk plattform vald (MOSS 2007) ansats att nyttja standardfunktion
- Enkelhet, användarvänlighet och rätt från början
- Intranätet ska vara ett funktionellt och attraktivt arbetsverktyg som stödjer delarna;
 - Information /kommunikation
 - Dokumenthantering
 - Samarbete
 - Applikationer/aktiviteter

Inte lätt att vara kund – vad erbjuds egentligen

Projektledare, 16 h
Användbarhetsarkitekt 180 h
Analys och Teknik, 135 h
Mentor
Teknik och Arkitektur, insats 12 h

SUMMA 343 h

Systemarkitekt: 40-60 h

Systemutveckling: 160-200 h

IT-pr

Krav

Infra

Applikationsarkitekt:

De

Te

Ch

Ut

St

Uppdragsansvarig
Strategi/Information
(Intranät / Sharep
Applikationsspecial
Tekniker/Infrastruktur: 30 timmar
Användbarhetsexpert: 20 timmar
Strateg "Web/Enterprise 2.0": 20 timmar
SUMMA 350 tim

Projektledare 120 tim
Verksamhetsutvecklare 65 tim
Systemarkitekt 82 tim
Utvecklare 80 tim
Designer 36 tim
SUMMA 383 tim

Slutsatser

- Ambitionsnivå och kvalitet styrs av tillgängliga resurser
- Användbarhet är en del av helheten
- Svårt att planera för specialister med låg beläggning i projektet
- Kunden tar användbarhet som en självklarhet och som en del av verksamhetsutveckling, krav och utvecklingsarbete
- För att lyfta fram användbarhet tona ner begreppet användbarhet och rollen användbarhetsdesigner.
- Tappa inte fokus på slutmålet och effekter, vid förändringar gå tillbaka, analysera, utvärder & omprioritera vid behov.

/ slut

Anders Hedberg
Guide Konsult Stockholm AB
Mobil +46 709 19 81 92
E-post anders.hedberg@guide.se

guide